

El llenguatge

11/ VII/ 1970

Curiosament

Quan parlem dels adverbis diem que són aquells mots que modifiquen el verb, un adjectiu o un altre adverbí. I així s'esdevé, efectivament, en la gran majoria dels casos. Però en alguns d'especials, no es pot dir que els adverbis —o locucions o frases adverbials— modifiquin el verb ni cap altre mot. Un d'ells és el que Fabra, a la seva Gramàtica del 1956, exemplifica amb la frase Dissortadament, el metge va arribar tard en la qual —deix— «dissortadament no indica pas la manera com va arribar el metge, sinó que és l'expressió d'un sentiment del qui parla relativament a allò que es diu en la proposició».

Es podrien formar molts d'altres exemples anàlegs al que hem transcrit amb adverbis com afortunadament, incomprendiblement, sincerament, francament, curiosament... Els exemples amb aquest darrer adverbí, curiosament, són avui molt usuals, cosa que demostra que, malgrat tot, passen encara moltes coses susceptibles de causar sorpresa, és a dir, de fer que hom les trobi curioses. No hi ha res a objectar, doncs, en frases com Curiosament, l'autor de la partitura és un pintor, o bé Curiosament, va proposar com a president un dels seus antics oponents. Però sembla evident que no essent l'adverbí curiosament sinó l'expressió d'un sentiment del qui parla, no s'ha d'inserir plenament en la proposició sinó que n'ha de restar ben separat. Potser podríem admetre, encara, que aquest adverbí figurés entre dos termes de la proposició, el subjecte i el verb, o bé aquest i un dels seus complements, però hauria d'ésser, necessàriament, separat tant de l'un com l'altre per un signe de puntuació, usualment una coma, amb què hi podria ésser considerat com una frase incisa: : L'orador, curiosament, va fer l'elogi dels seus adversaris. L'obra fou dirigida, curiosament, per un germà de llet de l'autor. La gran descurança que avui s'observa especialment en la prosa periodística, en l'ús dels signes de puntuació, sobretot de les comes, fa que sovint no es vacilli a ometre-les en frases incises com les que representem, en els casos indicats, l'adverbí curiosament, amb què aquest terme gramatical recupera la seva funció de modificador del verb i el sentit, per tant, en resulta totalment alterat, tal com es pot veure fàcilment: L'obra fou dirigida curiosament per un germà de l'autor.

Albert Jane